

рархия (тѣхната собствена ерархия е била съставена по образецъ на ерархията отъ първиятъ вѣкъ на християнството), а съ нейното отрицание са е съединяло и отрицанието на сичките господствующи общественни отношения: „учатъ же своя си не повиноватися властелемъ своимъ, хуляще богатыхъ, отецъ ненавиждатъ, ругаются старѣйшинамъ, укоряють бояры, мерзки Богу мнятъ работающихъ царю, и всякому рабу не велятъ работати господину своему.“

Тие демократически и социални принципи не сж могли да не увлекатъ народното болшинство, особено когато у богомилите тие сж са поддрѣпляле съ религиозни свѣрзки, — съ онова дълбоко знание на божественните тайни, съ което тие сж са хвалили и което е било неизвѣстно на господствующиятъ клиръ. Ако тие тѣрпѣле преслѣдования отъ клирътъ и отъ властителите, то сж ги считале мъченици за правото дѣло.

Знанието на божественните тайни е представляло за народната фантазия оная желанна храна, която е тя сѣкога тѣрсила, когато у нея са е появялялъ вопросъ за нѣкоя дълбока тайна. И така, както казахме вече, вопросите за сътворението на свѣтътъ, за спасението на душата и за съдбата на човѣкътъ въ загробниятъ животъ, сж находиле у богомилите положителни отговори, които окончателно сж подкуповале поетическата потрѣбность на народтъ. За нашето съжаление ние знаеме твърде малко подробности за богомилските учения и за тѣхната космогоническа система. Въ тѣхъ безъ никакво съмнѣние сж биле много вариации, както бива почти сѣкога съ народните религии,